

**Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La
Bòbila**

Learning environments as a teaching method at La Bòbila School

Treball Final de Grau II

Erika Fajardo Gálvez

Director: Albert Farrés Tremoleda

Doble Grau d'Educació Infantil i Primària

Curs 2023-2024

Facultat d'educació i psicologia

Universitat de Girona

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ.....	4
2. MARC TEÒRIC.....	6
2.1. Models pedagògics d'influència.....	6
2.2. Els ambients d'aprenentatge i de lliure circulació.....	7
2.2.1. L'aprenentatge.....	8
2.2.2. Els materials.....	8
2.2.3. El rol del mestre i de l'infant.....	10
3. MÈTODE.....	11
3.1. Objectius i hipòtesis.....	11
3.2. Participants i context d'aplicació.....	12
3.2.1. L'escola.....	12
3.2.2. Els alumnes.....	13
3.2.3. Funcionament dels ambients.....	15
3.3. Metodologia de recerca aplicada.....	16
3.3.1 Marc metodològic general.....	16
3.3.2 Procediment i fases de recerca.....	17
3.3.3. Recollida de dades.....	18
3.3.4. Anàlisi de dades.....	19
4. RESULTATS.....	22
4.1. Qüestionari respost per mi com a practicant.....	22
4.2. Resultat dels qüestionaris de les mestres i dels infants.....	26
4.2.1. Qüestionari respost per les mestres.....	26
4.2.2. Qüestionaris respost pels infants.....	30
5. DISCUSSIÓ, CONCLUSIONS I PROPOSTES DE MILLORA.....	33
6. BIBLIOGRAFIA.....	36
7. ANNEXOS.....	39
ANNEX 1. Qüestionari respost per mi com a practicant.....	39
ANNEX 2. Qüestionaris respostos per les mestres.....	41
ANNEX 3. Apunts de les respostes del qüestionari dels alumnes.....	49

RESUM

Actualment, veiem que les escoles fugen de la tradicionalitat i busquen metodologies innovadores on l'infant és el protagonista del seu propi aprenentatge. En aquesta investigació el principal objectiu és conèixer la metodologia dels ambients d'aprenentatge de lliure circulació, el seu funcionament i el rol dels mestres per identificar mancances dels ambients de l'Escola La Bòbila i trobar respostes sobre les accions docents que permetrien millorar la pràctica educativa. Així doncs, es farà una recerca de la metodologia dels ambients d'aprenentatge per tenir una base teòrica sobre què són, quin és el seu funcionament, com s'organitzen, quines són les característiques de la tipologia de lliure circulació i quin ha de ser el rol del docent i de l'infant. A partir d'aquesta fonamentació teòrica i de les entrevistes fetes a les tutores d'educació infantil, a la directora del centre, als infants i a través de l'observació directa del funcionament dels ambients, es pretén identificar mancances per obtenir millores.

Paraules clau: metodologia innovadora, ambients d'aprenentatge, lliure circulació, educació infantil, autoaprenentatge.

ABSTRACT

Currently, we see that schools are moving away from traditional methods and seeking innovative methodologies where the child is the protagonist of their own learning. In this research, the main objective is to understand the methodology of free-flowing learning environments, their operation, and the role of teachers to identify deficiencies in the environments of La Bòbila School and find answers regarding the teaching actions that would improve educational practice. Therefore, a study of the methodology of learning environments will be conducted to establish a theoretical foundation on what they are, how they function, how they are organized, the characteristics of free-flowing types, and the roles of the teacher and the child. Based on this theoretical foundation, interviews with early childhood education teachers, the school principal, the children and direct observation of the functioning of the environments, the aim is to identify deficiencies to achieve improvements.

Key words: innovative methodology, learning environments, free-flowing, early childhood education, self-directed learning.

1. INTRODUCCIÓ

La transformació en l'àmbit educatiu cap a metodologies més dinàmiques i centrades en l'estudiant és un fenomen cada cop més present en les escoles actuals. Observem com les institucions educatives s'allunyen progressivament de les pràctiques tradicionals per incorporar metodologies innovadores, on l'infant actua com a protagonista principal del seu propi procés d'aprenentatge. Una de les metodologies més utilitzades en l'actualitat que vetlla per tots aquests beneficis són els ambients d'aprenentatge de lliure circulació. El centre educatiu La Bòbila és una d'aquestes escoles que l'utilitza, per això, he sentit la necessitat de conèixer el funcionament d'aquesta metodologia.

La decisió del tema que s'investiga es va prendre durant el període de pràctiques quan les docents van començar a reflexionar sobre quins canvis podrien fer en els ambients d'aprenentatge per fer-los més enriquidors pels infants. Llavors, va sorgir la idea d'aprofitar el Treball de Final de Grau per identificar les mancances dels ambients i trobar solucions, ja que és una eina molt completa per adquirir fonaments teòrics, fer anàlisis i obtenir resultats. Així doncs, el propòsit d'aquest Treball de Final de Grau és beneficiar la pràctica educativa de l'escola.

Per fer-ho, en aquest estudi es fa una recerca de referents teòrics que serveixin per construir la base teòrica necessària per entendre la realitat del funcionament dels ambients, l'organització, els materials i els rols dels docents i dels infants. Posteriorment, es pretén identificar quines són les mancances i trobar respostes sobre les accions docents que permetrien millorar la pràctica educativa.

Així doncs, les tècniques que s'han utilitzat per a recollir tota aquesta informació, a part de la recerca de referents teòrics comentada anteriorment, corresponen a l'observació directa durant la realització dels ambients, acompanyada dels qüestionaris fets a les tutores i a la directora per poder fer una anàlisi més acurat.

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila

Erika Fajardo Gálvez

El primer apartat del treball es basarà una revisió dels models pedagògics més influents en els ambients d'aprenentatge i un recull de fonaments sobre el funcionament de la metodologia: organització, materials, rols de mestres i infants i beneficis.

Seguidament, en l'apartat del mètode es detallarà la metodologia utilitzada en aquest estudi, incloent els objectius, les hipòtesis, i els participants. En aquesta secció també es descriurà el context d'aplicació, incloent l'entorn escolar, les característiques de l'alumnat, i el funcionament dels ambients d'aprenentatge a l'Escola La Bòbila. En el mètode també es presentarà una descripció de la metodologia de recerca aplicada, incloent el marc metodològic general, el procediment i les fases de la recerca, així com els detalls sobre la recollida i l'anàlisi de dades.

Finalment, el treball conclourà amb els resultats obtinguts a partir de la investigació. Aquests resultats es presentaran de manera clara i concisa, incloent els resultats dels qüestionaris i altres instruments de recollida de dades. Posteriorment, es procedirà amb una discussió detallada sobre les conclusions de l'estudi, i es proposaran recomanacions específiques per millorar les pràctiques educatives durant els ambients d'aprenentatge a l'Escola La Bòbila.

2. MARC TEÒRIC

2.1. Models pedagògics d'influència

L'aprenentatge mitjançant els ambients no sorgeix del buit, sinó que és una metodologia basada en les teories de diversos pedagogs i fonts variades dels segles XIX i XX, seguint els ideals de l'escola activa, viva i lliure.

Com explica el CEIP S'hort des Fassers (2017) els ambients d'aprenentatge acabaran sorgint amb l'arribada de l'escola nova creada a través de diverses idees de pedagogs importants com són Piaget amb el desenvolupament de l'infant, Rosseau amb la naturalesa dels infants, Dewey amb les necessitats intrínseques dels infants, Decroly amb els centres d'interés i la globalització, Howard Gardner amb les intel·ligències múltiples de la naturalesa, Pestalozzi amb la pedagogia social, Maria Montessori amb la filosofia i els ambients preparats, Cousinet amb el treball en equip, Vygotsky amb la zona de desenvolupament proper o Freinet amb el tempteig experimental.

Posteriorment, Wild (1996) proposa un nou model educatiu que es basa en una escola que vetlla per l'amor i el respecte, prioritzant les relacions personals i el desenvolupament dels infants, respectant els nivells maduratsius i evolutius d'aquests. Subratllen la importància de la salut emocional de l'alumnat, la satisfacció de les seves necessitats i interessos, i una educació no directiva, antiautoritària i lliure. En aquest enfocament, l'infant es converteix en el nucli de l'aprenentatge i aprèn mitjançant l'experimentació, l'espontaneïtat i el descobriment. Com bé diu l'autora d'aquest tipus d'escola Wild (2007), el paper de l'educador és acompanyar l'infant, situar-se a la seva vora i deixar que descobreixi per ell mateix, sense avançar-li res ni portar la situació a un fi concret.

A part d'això, aquestes escoles vetllen per una educació basada en les emocions dels infants, on aquests han d'aprendre a exterioritzar el què senten a través del diàleg. Per tant, com explica Wild (2003), el més important en aquests centres

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila
Erika Fajardo Gálvez
educatiu és més el procés, no tant com l'aprenentatge a curt termini, tot i que
remarca que els continguts curriculars s'assoleixen sobradament a llarg termini.

Paral·lelament a aquestes escoles, Loris Malaguzzi funda Les escoles de Reggio, un model d'escola compromès amb els drets dels infants on els trets característics són la tendresa, l'optimisme i l'alegria. Com comenta Hoyuelos (2014), en aquesta escola s'utilitza una pedagogia basada en l'escolta, l'observació i l'experimentació on els educadors escolten i observen els infants amb respecte, i intenten potenciar sempre les seves habilitats i capacitats.

Finalment, segons Ferro (2014), Loris Malaguzzi afirmava que els infants tenen tres mestres: els adults, els seus iguals i l'entorn físic, ja que en aquestes escoles, l'espai, l'ambient i l'estètica també són elements fonamentals per l'aprenentatge. De la mateixa manera, Abad (2011) coincideix en la idea que l'estètica de l'entorn és molt important i que "l'objectiu és construir una escola amb espais vius i ambients suggeridors amb materials i recursos que permetin diferents possibilitats".

2.2. Els ambients d'aprenentatge i de lliure circulació

La metodologia educativa dels ambients d'aprenentatge sorgeix com una barreja d'idees i pensaments de diferents pedagogs del segle XIX i XX com són Decroly o Duarte, que defensen una escola activa i lliure on els infants poden desenvolupar-se de manera integral i autònoma. Així doncs, Duarte (2003) assenyala que els ambients d'aprenentatge constitueixen un nou plantejament, entenent l'escola com un "sistema obert, flexible i dinàmic, facilitador de l'articulació de tots els integrants de la comunitat educativa: mestres, estudiants, pares, directius i comunitat en general".

Núñez (2014), assegura que incorporar els ambients d'aprenentatge a l'escola comporta un canvi en l'organització dels infants, dels espais i dels materials. A més, també implica una manera diferent d'aprendre i d'ensenyar, ja que els ambients d'aprenentatge fan possible canviar la mirada pedagògica de com aprenen els infants i proporcionen una oportunitat de reformular l'escola.

2.2.1. L'aprenentatge

Duarte (2003) considera els ambients d'aprenentatge aquells espais que possibiliten la comunicació i les relacions entre persones i ofereixen materials i activitats que estimulen la curiositat, la capacitat creadora i el diàleg. A més, afirma que fomenten l'expressió lliure d'idees, d'interessos i de necessitats.

L'Escola La Sagrera coincideix amb la FEDAC Sant Narcís en què la metodologia dels ambients d'aprenentatge permet treballar de manera globalitzada i atenent els diferents ritmes i necessitats dels alumnes. A més, la FEDAC Sant Narcís introdueix que aquesta metodologia fomenta l'autonomia i la capacitat que cada infant pugui crear els seus propis aprenentatges a partir de situacions significatives.

De la mateixa manera, Decroly (1904), conclou que un ambient enriquidor que s'adapta al moment evolutiu i al ritme d'aprenentatge de cada infant permet fomentar la curiositat d'aquests i els seus desitjos d'aprendre. A més, considera que, perquè això sigui possible, els ambients d'aprenentatge han de ser espais estimulants on els infants puguin experimentar, manipular i jugar per descobrir el món que els envolta. Per això posa l'èmfasi en el fet que l'ambient ha de ser ric en materials variats i en la promoció de l'expressió artística com a forma d'expressió, plaer i aprenentatge pels infants.

L'Escola La Bòbila (2023), també coincideix en la idea que les propostes plantejades en els ambients d'aprenentatge han de ser obertes, flexibles i han de tenir en compte els diferents nivells d'aprenentatge dels alumnes. "Dins d'un mateix ambient, els infants han de tenir la possibilitat d'afrontar una situació des de diferents perspectives i que es creïn les interaccions idònies per a poder resoldre-les". (Escola La Bòbila, 2023)

2.2.2. Els materials

De la mateixa manera, la revista *Infància* (2019), considera que l'organització dels espais i materials juga un paper clau en els ambients d'aprenentatge. Planteja una estructuració mitjançant la disposició planificada de diferents materials que

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila Erika Fajardo Gálvez provoquen l'interés dels infants i que els conviden a explorar, manipular i descobrir. Així doncs, destaca la importància que els materials i espais de l'ambient estiguin ben estructurats, ordenats i disposats de manera atractiva per afavorir l'aprenentatge i el desenvolupament integral dels infants.

D'altra banda, Puigventós i Torregrosa (2022), parlen d'un canvi radical en el focus de l'acció que implica aquesta metodologia, passant de l'adult a l'infant. Per tant, considera un canvi de rol professional de les educadores, adoptant una mirada i presència més conscient i menys intervencionista.

Finalment, el Reial decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil també destaca la importància de crear ambients d'aprenentatge enriquidors per als nens. A més, existeix una relació clara entre els eixos de desenvolupament i aprenentatge d'aquest decret amb el qual es busca a través dels ambients d'aprenentatge. Primerament, coincideixen en la idea que busquen ser un pas cap a la globalització, promocionant situacions d'aprenentatge que involucren els infants en experiències significatives de la vida quotidiana. A més, el decret també destaca la importància de posar l'infant al centre del seu aprenentatge, reconeixent-lo com el protagonista del seu propi desenvolupament, fomentant el benestar, el gaudi i la participació activa en les seves experiències d'aprenentatge.

Així doncs, aquesta relació entre les competències específiques del currículum d'educació infantil i els ambients d'aprenentatge destaca la importància de dissenyar espais educatius que afavoreixin el creixement integral dels infants, la comunicació, l'exploració, la creativitat i el joc com a eixos fonamentals del desenvolupament dels més petits.

D'altra banda, una altra manera de dur a terme els ambients d'aprenentatge és a través de la lliure circulació. L'Escola Congrés Indians (s.d) defineix els ambients d'aprenentatge de lliure circulació com "entorns estimulants on els infants es poden moure lliurement, escollir i desenvolupar-se d'una forma natural amb relació als seus interessos i motivacions".

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila

Erika Fajardo Gálvez

L'escola Sagrega de Santa Eulàlia afegeix que els ambients de lliure circulació són "espais d'autoaprenentatge, de relació i comunicació, on a partir de diferents propostes els infants poden actuar, observar, experimentar, construir, inventar, imaginar, compartir, relacionar-se, emocionar-se... i interactuar amb els altres".

A més, Español (2015) explica que aquesta manera de dur a terme els ambients vetlla pel treball autònom, on ells mateixos decideixen què fer en les activitats que se'ls proposa i l'adult només té el paper d'acompanyant: "ajuda i col·labora en el moment que l'infant ho demana per continuar avançant en la seva descoberta". Així doncs, podem dir que els ambients de lliure circulació donen resposta a la diversitat de l'aula.

Així doncs, Aragonès (2018) llista els criteris amb què es fonamenten els ambients:

"la lliure circulació de pensament; l'autonomia i iniciativa personal; la funcionalitat i l'aprenentatge significatiu; la rellevància de l'acció, l'experimentació i la interacció amb l'entorn, les relacions que s'hi estableixen; entorns rics i espais educadors; materials diversos estructurats i no estructurats i l'acompanyament de la persona adulta com a mediatra i impulsora de processos" (pàg.6)

2.2.3. El rol del mestre i de l'infant

Pel que fa al rol del mestre, segons teòrics com Piaget (1952) i Vygotsky (1978), el mestre actua com un guia que facilita el procés d'aprenentatge més que com una font d'informació directa. El mestre crea un entorn ric en recursos i experiències que permetin als infants interactuar amb el seu entorn i construir el seu coneixement a través de l'exploració i el joc.

Montessori (1967) va destacar la importància de l'observació atenta dels infants per part del mestre. L'observació permet als mestres comprendre els interessos, les necessitats i els ritmes d'aprenentatge dels nens, ajustant les activitats i l'entorn per respondre a aquestes necessitats de manera òptima.

Els ambients de lliure circulació fomenten l'autonomia i la presa de decisions per part dels infants. Segons Malaguzzi (1996), el mestre anima els nens a prendre

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila
Erika Fajardo Gálvez
decisiones sobre les seves activitats, resoldre problemes i col·laborar amb els seus companys. Això és fonamental per al desenvolupament de les habilitats socials i emocionals. Afegeix que el mestre intervé de manera mínima però significativa. Això vol dir que el mestre no dirigeix constantment les activitats, sinó que intervé quan és necessari per a donar suport, fer preguntes que estimulin el pensament crític o oferir nous reptes que ampliïn l'aprenentatge dels infants.

Finalment, Bandura (1977) defensa que el mestre ha d'actuar com a model de comportament i valors, cosa que inclou mostrar respecte pels altres, cooperació, empatia i una actitud positiva envers l'aprenentatge, ja que els infants aprenen molt observant i imitant els adults al seu voltant.

3. MÈTODE

3.1. Objectius i hipòtesis

Després d'haver realitzat les pràctiques a l'escola La Bòbila, el fet de veure la realitat dels ambients d'aprenentatge d'educació infantil ha desencadenat una **pregunta** principal d'estudi:

- En quins aspectes dels ambients d'aprenentatge podria millorar l'escola La Bòbila perquè els infants assoleixin un aprenentatge significatiu?

A partir de l'anterior pregunta, s'han plantejat diverses **hipòtesis** que es validaran al final de la recerca:

- Alguns materials i propostes dels ambients d'aprenentatge no s'adapten a totes les edats i, per tant, no fomenten l'autonomia dels alumnes de manera integral.
- Les propostes guiades dels ambients no compleixen amb les propostes que caracteritzen els ambients d'aprenentatge de lliure circulació.
- Els ambients de la bòbila permeten que tots els alumnes interaccionin entre ells i juguin amb infants de diferents edats.

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila

Erika Fajardo Gálvez

Així doncs, per poder respondre la pregunta i verificar o desmentir les hipòtesis s'han concretat diferents **objectius**.

Objectiu general:

- Analitzar l'eficàcia d'alguns aspectes dels ambients d'aprenentatge d'infantil com el rol de les mestres, els materials i els aprenentatges que s'assoleixen per identificar possibles aspectes de millora en la pràctica educativa.

Objectius concrets:

- Estudiar les característiques dels ambients d'aprenentatge de lliure circulació: quins aprenentatges permeten assolir, com han de ser els materials i quin ha de ser el rol docent.
- Identificar les fortaleces i aspectes de millora dels materials utilitzats en els ambients d'aprenentatge, tenint en compte la percepció de les mestres, la percepció dels infants i la meva.
- Identificar les fortaleces i àrees de millora en el rol de les mestres a partir de la percepció de les pròpies mestres, la percepció dels infants i la meva.
- Identificar les mancances en els aprenentatges que haurien d'assolir els infants a través dels ambients d'aprenentatge de lliure circulació.

3.2. Participants i context d'aplicació

3.2.1. L'escola

La recerca que es duu a terme en aquest treball s'ha realitzat amb els alumnes d'educació infantil, concretament els d'I3, de l'escola La Bòbila de Les Preses, una escola pública d'educació infantil i primària d'una sola línia que depèn de la Generalitat de Catalunya. La Bòbila està ubicada en una zona rural de la Garrotxa i acull nens i nenes de les Preses i de pobles veïns com Sant Esteve d'en Bas, el Mallol, Sant Privat d'en Bas, Puigpardines, la Pinya, Joanetes, Hostalets d'en Bas i alguns d'Olot.

Pel que fa als trets identitaris de l'escola, La Bòbila és una escola catalana laica, inclusiva, equitativa, participativa i oberta a l'entorn. Així doncs, és una escola que

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila Erika Fajardo Gálvez veu l'heterogeneïtat dels seus alumnes com a oportunitat per enriquir-los mútuament i que fa possible que cada alumne avanci depenent de les seves característiques i capacitats. A més, l'escola vetlla per donar a cada alumne allò que necessita per poder progressar en el seu aprenentatge.

D'altra banda, és considerada una escola participativa, és a dir, vetlla per una gestió compartida entre alumnes, famílies i ajuntament. De la mateixa manera, aposta per establir relacions òptimes entre tots per tal de facilitar la participació en les activitats que proposades tant en temps lectiu com complementari i extraescolar. A més, és una escola oberta a l'entorn que defensa la sostenibilitat social i ambiental i l'alimentació saludable, implicant-se en la conservació del medi ambient, social i natural.

3.2.2. Els alumnes

Els alumnes que participen en els ambients d'aprenentatge formen un total de cinquanta infants: disset d'I3, quinze d'I4 i divuit d'I5.

Cal destacar algunes característiques de l'alumnat per poder analitzar i entendre com es desenvolupen durant els ambients. Pel que fa a l'alumnat, l'aula d'I3 compta amb un total de 17 infants del qual només 5 són nenes. Tot i que tots els infants són nascuts a Catalunya, n'hi ha dos que tenen orígens africans i no dominen el català. No obstant això, un d'ells, l'Amar, parla castellà com a llengua vehicular a casa, mentre que la Halima parla sarahule. Per tant, dins la classe és fàcil comunicar-se amb tots els infants i a la inversa, menys amb la Halima.

D'altra banda, se sap que l'Amar està anant al CDIAP, però no li han fet cap diagnòstic clar. No obstant això, es pot deduir a través de la seva conducta que té necessitats diferents de la resta d'infants de l'aula. És un infant que distorsiona la classe, no sap estar quiet ni callat més de cinc minuts quan la mestra està parlant. De vegades entra en un bucle i repeteix alguna paraula que ha sentit, a vegades simplement crida sense dir cap paraula com a crida d'atenció. A més, quan se l'obliga a seure o a estar quiet, canvia la conducta i passa a ser agressiu, arribant a picar a companys i adults sense diferències.

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila

Erika Fajardo Gálvez

D'altra banda, amb els companys té una relació complicada de descriure. Hi ha vegades que agafa fixació amb el que té al costat i comença a dur a terme accions repetitives derivades d'una conducta agressiva (donar cosses, donar cops al cap, pessigar...) fins que se li crida l'atenció i se l'ha de separar perquè no és capaç de parar ni d'entendre que està molestant o fent mal. D'altra banda, moltes vegades aquestes actuacions repetitives poden començar sent positives (abraçades o petons) fins que va augmentant la força i acaba molestant al company, fins al punt de fer-li mal i haver-se de queixar a la mestra.

A més, veient la seva conducta al pati, és un infant que no sap jugar de manera cooperativa perquè no sap dialogar amb els companys i fa el que li surt al moment, és igual el joc a què estiguin jugant, si veu un grup de nens junts, hi va i comença a empènyer i picar a tothom amb actitud de riure. Els altres nens i nenes entenen que l'Amar no entén els jocs i que es pensa que fer mal és jugar, per això, tenen molta paciència i no es queixen del que ell els fa fins que els acaba fent mal de veritat.

Menys aquests dos infants, tots els altres venen del Rajolet, la llar d'infants del mateix poble, la qual cosa es nota en la manera d'actuar, la iniciativa, el vocabulari, la socialització i la comunicació amb els altres companys i les mestres. A més, també es pot veure que estan més avançats en hàbits, ja que saben quan s'han d'anar a rentar les mans, treure l'esmorzar i l'aigua o posar els crocs sense que els diguin res.

D'altra banda, l'Ona també és una nena que distorsiona bastant la classe, no fa gaire cas, és incapaç d'estar quieta ni dur a terme una activitat durant més de cinc minuts, mana a tots els infants quan la mestra no ho veu i necessita tenir controlats i saber on són i què estan fent tots els companys.

Pel que fa al grup d'I4, cal dir que és un bon grup, fàcil de portar i amb alumnes molt curiosos i atents. A més, només compten amb tres nens a la classe, un del qual té diabetis i ha d'estar constantment controlat per un adult. Tots els alumnes d'aquesta classe venen del Rajolet, la qual cosa ha permès que sigui un grup molt cohesionat i hi hagi diversos cercles d'amistat estables.

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila

Erika Fajardo Gálvez

Per últim, el grup d'I5 es podria dir que és el grup amb més varietat en tots els sentits. Hi ha un nombre equitatiu de nens i nenes i varietat de nivells d'aprenentatge. Aquest últim factor pot ser a conseqüència que hi ha bastants infants que no venen del Rajolet i alguns de nouvinguts que no parlen el català. En trets generals es mostra un grup introvertit que no sol sortir de la seva zona de confort, partidari d'interaccionar entre ells i amb la seva tutora.

D'altra banda, cal destacar que l'aula d'I5 compta amb en Pau, un nen diagnosticat amb TEA, però molt participatiu, xerraire i caparrut.

3.2.3. Funcionament dels ambients

L'escola La Bòbila de Les Preses utilitza un model pedagògic basat en els ambients d'aprenentatge de lliure circulació en les tres aules d'infantil (I3, I4 i I5). A més, aquesta metodologia educativa l'enriqueixen amb l'aprenentatge cooperatiu, ja que els ambients es duen a terme barrejant tots els alumnes d'infantil. Així doncs, durant cada tarda de dilluns, dimarts, dijous i divendres, els infants poden anar a l'ambient que volen i anar canviant de manera totalment lliure fins a l'hora d'acabar.

Els ambients que es plantegen connecten amb els interessos i inquietuds dels alumnes i permeten construir els seus propis aprenentatges a partir del joc, la descoberta, l'experimentació i la relació. Així doncs, els ambients són els següents:

- **Laboratori:** es treballa la part d'experimentació, observació, pensament científic... amb material de l'entorn natural: llavors, sorra, escorça, aigua... i també material de laboratori (microscopis, lupes, pipetes...). També tenen un espai de construcció, creació lliure i invenció per estimular la creativitat on hi ha jocs de construcció, mecanos, etc.
- **Taller:** es treballa l'expressió lliure a través de diferents materials: pintura, aquarel·la, fang, roba, fusta, material natural, cartó, papers... i també diferents tècniques (estampació, collage, pintura, dibuix, modelatge...). També s'utilitzen altres tipus de material de reciclatge per crear els seus invents.

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila
Erika Fajardo Gálvez

- **Sala** (aula de psicomotricitat): s'ofereix un espai, un material i unes propostes d'activitats perquè els infants puguin gaudir del moviment, l'expressió corporal, el joc sensorial, la música, etc. A la sala els alumnes poden experimentar, aprendre i conèixer més bé les seves capacitats: fent equilibris, encistellant, construint, amagant-se, jugant simbòlicament...
- **Joc simbòlic**: aquest ambient intenta reproduir les diferents parts d'una casa i permet als nens representar la vida real i reproduir el món dels adults. Aquest ambient va canviant per procurar diferents situacions de representació: cuina, botiga, zona de maquillatge i disfresses, consulta del metge, etc.
- **Mediateca**: espai on poden escoltar, veure, llegir contes, fullejar revistes, explicar contes a través dels titelles, descobrir les primeres lletres i interessar-se per llegir i escriure. Hi ha moltes propostes d'activitats per reforçar la motricitat fina i el traç. També hi ha un espai per treballar el llenguatge matemàtic a través de jocs tradicionals, jocs de lògica, etc.

3.3. Metodologia de recerca aplicada

3.3.1 Marc metodològic general

Aquesta investigació s'emmarca dins el paradigma naturalista. Aquest paradigma es basa en un model d'observació participant on la relació entre l'investigador i l'objecte és de proximitat o immersió. Aquest model destaca per l'interès de l'investigador sobre l'individu i les agrupacions d'individus. Es pot dir que és un model caracteritzat per la subjectivitat, el qual veu l'individu com a constructor de la realitat, formant part d'aquesta.

D'altra banda, cal dir que el paradigma naturalista segueix un procés analític-inductiu. Aquest procés es basa a anar acumulant teories que responen a les dades que hem anat reunint. González (2022) comenta que tot i que pel paradigma racionalista el naturalista no fa recerca, el segon és un paradigma molt més capaç d'adaptar-se a realitats de recerca dinàmiques, de respondre a

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila
Erika Fajardo Gálvez
problemes complexos i de permetre respostes a preguntes que d'altra manera
difícilment es podrien respondre.

Per poder donar resposta a les preguntes plantejades a l'inici de la investigació es recorre a l'estudi de cas. L'objectiu d'aquest tipus d'estudi és identificar i comunicar les característiques de la realitat per poder entendre-la. A més, aquest tipus de recerca es basa en el model d'investigació-acció o recerca aplicada, on l'investigador fa recerca per poder fer petits canvis en l'acció docent i millorar la pràctica educativa. Per tant, l'objectiu no és generar coneixement, sinó transformar la realitat educativa.

En aquesta investigació es fa un recull de dades qualitatives. En aquest model de recerca qualitativa es vol analitzar un fet, però aquest admet perspectives, realitats, mirades i aproximacions diferents i la resposta a la recerca s'ha de fer a través d'una mirada el més global i adient possible. Per aquest motiu, per a recollir les dades qualitatives s'utilitza la triangulació. González (2022) explica que aquesta tècnica es basa en una observació persistent des de diferents perspectives per arribar a diferents conclusions.

Posteriorment, es comproven les conclusions a què s'han arribat amb l'anàlisi de dades i amb els participants com a subjectes rellevants constructors d'aquesta realitat. Per tant, des d'aquest enfocament qualitatiu no s'observa la realitat només des d'una banda ni amb una única perspectiva perquè és molt complexa i pot fer perdre el conjunt de dimensions d'aquesta realitat.

Finalment, cal dir que aquest tipus de recerca és transferible, ja que els resultats que s'obtenen de la recerca poden ser aplicats a altres contextos assimilables. Això s'aconsegueix amb mostrejos que intenten ser tan representatius com sigui possible de la població que es vol analitzar.

3.3.2 Procediment i fases de recerca

1. Identificació de la problemàtica que es vol analitzar

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila

Erika Fajardo Gálvez

La primera fase que es va seguir per dur a terme la investigació va ser identificar la problemàtica de l'escola que es volia analitzar.

2. Cerca de referents teòrics

Per poder respondre les preguntes inicials es va fer una recerca de referents teòrics. Així doncs, es va cercar informació que permetés ampliar coneixements sobre la realitat que es volia observar sobre els ambients d'aprenentatge.

3. Observació del funcionament dels ambients d'aprenentatge

La tercera fase que es va dur a terme va ser observar amb determinació el funcionament dels ambients i el rol dels alumnes i de les mestres per veure quina és la realitat dels ambients d'aprenentatge a l'escola.

4. Recollida de dades

Durant la fase anterior es va fer una recollida de dades a mesura que s'anaven observant factors importants per la investigació. D'altra banda, per a recollir dades es van realitzar enquestes a les docents i als infants. Així doncs, es pot parlar d'una triangulació de diferents perspectives, on s'ha analitzat el fet des de tres perspectives diferents: la del practicant, la de les docents i la dels infants.

5. Anàlisi de les dades recollides

Després de recollir totes les dades, es va dur a terme una anàlisi d'aquestes, on s'analitza el contingut de totes les dades que s'han recollit i es transformen per poder-les processar i donar resposta a les preguntes plantejades inicialment.

6. Reflexió de les dades obtingudes

L'última fase ha constatat de comparar els resultats i fer una reflexió sobre les mancances que s'han trobat i les possibles actuacions per millorar la metodologia.

3.3.3. Recollida de dades

Les tècniques i instruments de recollida de dades que s'han utilitzat en aquest estudi per tal de construir una realitat més complexa i acostar-se millor al coneixement que es vol generar, han estat de dos tipus: qualitatives directes i qualitatives indirectes.

Pel que fa a les tècniques qualitatives directes, s'ha utilitzat l'observació i el qüestionari. L'observació que s'ha dut a terme ha estat activa, des d'una mirada intencional i participant on s'han utilitzat estratègies que permetin recollir la informació que s'ha observat de la realitat per després poder processar les informacions al servei de les anàlisis que es necessiten fer.

Aquesta observació ha permès definir què és el que es vol investigar, la modalitat de l'observació, l'escenari, l'enfocament i abast, la temporització, les tècniques de registre i l'anàlisi.

La segona tècnica qualitativa directa ha estat el qüestionari. D'una banda, s'ha dut a terme un qüestionari a les docents que porten els ambients d'aprenentatge i un que he contestat jo mateixa amb preguntes sobre aspectes dels ambients. Llavors, s'ha dut a terme un altre qüestionari als infants amb preguntes tancades sobre com perceben els ambients d'aprenentatge per conèixer la perspectiva dels participants.

Finalment, pel que fa a les tècniques qualitatives indirectes, s'ha utilitzat l'anàlisi documental. Així doncs, s'han extret dades de documents teòrics, s'ha construït la informació i, a partir d'aquí, s'ha construït el coneixement que es necessitava. D'aquesta manera, s'ha seguit un procés sistemàtic orientat a la finalitat que es vol.

3.3.4. Anàlisi de dades

En aquest estudi es duu a terme una anàlisi de dades de tipus qualitatiu, on s'analitza el contingut de totes les dades que s'han recollit i es transformen per poder-les processar i donar resposta a les preguntes plantejades inicialment.

L'observació directa en la realització dels ambients d'aprenentatge s'ha utilitzat per identificar les mancances des d'una perspectiva externa, mentre que les enquestes s'han utilitzat per conèixer l'opinió des d'una perspectiva més immersa com a docent i les enquestes dels infants com a perspectiva interna. Així doncs, s'han fet gràfics i graelles per afavorir l'obtenció de resultats numèrics concrets d'aquestes dades

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila Erika Fajardo Gálvez observades i obtingudes. Així doncs, les dades que s'analitzen tenen a veure amb tres condicionants dels ambients: els aspectes clau, els materials utilitzats i el rol de les mestres.

D'aquesta manera, s'ha fet una tria dels aspectes més mencionats en la fonamentació teòrica de cada condicionant i s'han incorporat a les gràfiques per poder interpretar els resultats extrets de l'observació de la practicante i de les enquestes de les mestres i dels infants. Per extreure els resultats cada ítem és avaluat per la practicante i per les mestres de 0 a 5 sent 0 gens d'acord i 5 totalment d'acord.

Així doncs, els ítems que s'han analitzat dels ambients d'aprenentatge són els següents:

Aspectes clau:

- Fomenten la interacció amb els altres
- Fomenten la interacció amb l'entorn
- Fomenten la mobilitat lliure
- Fomenten l'autonomia
- S'adeqüen a l'edat dels infants
- Fomenten l'heterogeneïtat d'edats
- Tenen en compte els interessos dels infants
- Fomenten l'aprenentatge dins l'ambient, al pati i al passadís

Materials:

- Permeten l'expressió d'habilitats motrius
- Permeten el joc simbòlic
- Permeten l'organització espacial
- Permeten les construccions
- Permeten les habilitats manipulatives
- Permeten la creativitat
- Permeten el desenvolupament sensorial
- Permeten autonomia de les accions
- Permeten autonomia de les decisions

- S'adeqüen a l'edat i característiques dels infants
- Atenen la diversitat

Rol de les mestres:

- Acompanyen i guien l'infant
- Observen de manera atenta per adaptar les propostes
- Promouen l'autonomia
- Intervenien esporàdicament, no dirigeixen les activitats
- Fan preguntes per estimular el pensament crític
- Ofereixen nous reptes
- Actuen com a model de comportament i valors

D'altra banda, per extreure els resultats amb els alumnes s'han adaptat els ítems a preguntes tancades (de resposta sí/no):

Aspectes clau:

- Interacció amb els altres: Puc jugar amb altres nens?
- Interacció amb l'entorn: Puc explorar als espais?
- Mobilitat lliure: Puc moure'm lliurement pels espais?
- Autonomia: Puc fer i triar les activitats jo sol?
- Adequació a l'edat: Puc fer totes les activitats sense ajuda?
- Heterogeneïtat d'edats: Puc jugar amb companys grans i petits?
- Interessos dels alumnes: T'agraden les activitats dels ambients?
- Aprenentatge fora l'aula: Puc aprendre al pati i al passadís?

Materials:

- Habilitats motrius: Puc córrer, saltar, fer exercici...?
- Joc simbòlic: Puc jugar amb cuineta, botiga, nines, cotxes...?
- Experimentació: Puc fer experiments amb aigua, sorra, pedres, llavors, lupes...?
- Organització espacial: Tinc espais per jugar, moure'm i endreçar el material?
- Construccions: Puc fer construccions amb peces i materials?
- Habilitats manipulatives: Puc fer fang, plastilina, jugar amb la sorra...?
- Creativitat: Puc pintar, dibuixar o fer art?

- Desenvolupament sensorial: Puc tocar materials de diferents textures?
- Autonomia de les accions: Puc fer les activitats o jocs sol?
- Autonomia de les decisions: Puc triar què vull fer?
- Adequació: Els jocs són fàcils per mi, puc jugar amb tot?
- Diversitat: Hi ha jocs i activitats per tothom?

Rol de les mestres:

- Guia: La mestra m'ajuda quan no sé què fer?
- Observació: La mestra em mira mentre jugo?
- Autonomia: La mestra em deixa decidir a què jugar?
- No dirigir: La mestra em deixa jugar sol/a?
- Pensament crític: La mestra em fa preguntes quan jugo?
- Nous reptes: La mestra em dona coses noves per provar?
- Model de comportament i valors: La mestra m'ensenya a ser amable?

Els processos d'anàlisi de dades que s'han seguit en la investigació han estat els següents: primerament, el procés de categorització, el qual respon a les preguntes i objectius de recerca plantejats; seguidament, el procés de codificació, on s'ha dut a terme la selecció de dades per poder posteriorment analitzar-les per categories; i, finalment, el procés de reducció de dades, que implica manipular la informació, interpretar-la, extreure'n els significats i concloure.

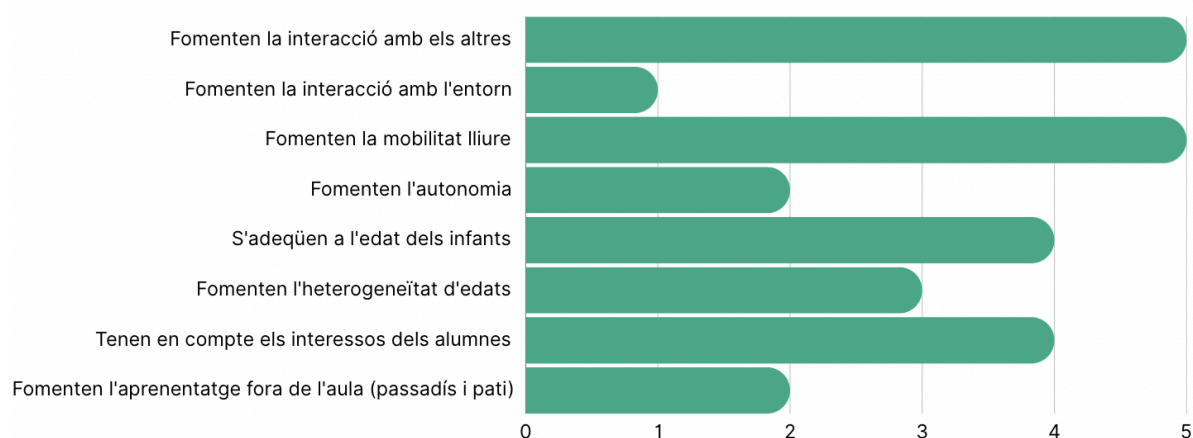
4. RESULTATS

Després de recollir totes les dades a través de varis qüestionaris s'ha fet una anàlisi per poder obtenir-ne els resultats.

4.1. Qüestionari respost per mi com a practicant

Aquests resultats s'han obtingut a través de les dades recollides a través de l'observació directa del desenvolupament dels ambients d'aprenentatge durant tres mesos a l'escola.

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila
Erika Fajardo Gálvez



Gràfic 1. Gràfic de barres que mostra les puntuacions donades per la practicant sobre aspectes clau de l'aprenentatge dels ambients.

Basant-nos en les meves puntuacions, podem dir que els ambients d'aprenentatge a l'escola La Bòbila fomenten indiscutiblement la interacció entre els infants i la mobilitat lliure. Això indica que les activitats dissenyades faciliten efectivament la comunicació i la col·laboració entre els alumnes i que els ambients donen als infants la llibertat de moure's per l'espai sense restriccions.

Els resultats també mostren que els ambients estan adequadament dissenyats per satisfer les necessitats i capacitats d'edat dels infants, la qual cosa vol dir que la majoria de les activitats i materials utilitzats són apropiats per al desenvolupament dels infants en aquestes edats. A més, els interessos dels infants són generalment considerats en el disseny dels ambients d'aprenentatge. Això es tradueix en activitats i materials que són atractius i rellevants per als infants, incrementant així la seva participació i motivació.

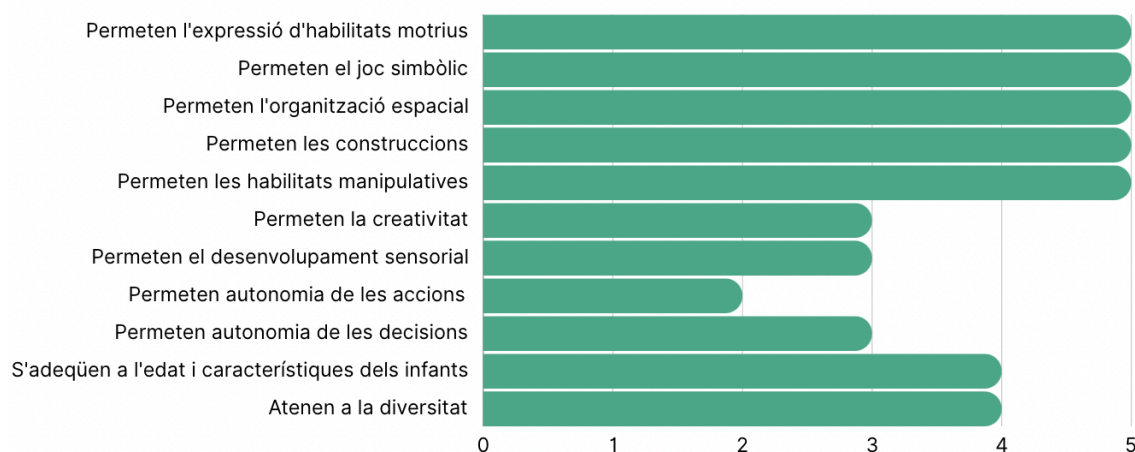
Com es reflecteix en la puntuació mitjana, hi ha una certa mesura de foment de la interacció entre infants de diferents edats, però no és una pràctica consistent.

Dues de les puntuacions més baixes les obtenen l'autonomia i l'aprenentatge fora de l'aula. Així doncs, els ambients d'aprenentatge fomenten l'autonomia en una mesura limitada. La puntuació baixa suggereix que hi ha poques oportunitats per als

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila
Erika Fajardo Gálvez
infants de prendre decisions independents o de gestionar el seu propi aprenentatge
de manera autònoma.

D'altra banda, indica que l'aprenentatge fora de les aules, com al pati i al passadís, és poc fomentat. Això suggereix que les oportunitats d'aprenentatge no estan plenament aprofitades en aquests espais, limitant així una experiència educativa integral i diversificada.

La puntuació més baixa la rep la interacció amb l'entorn, suggerint que els ambients d'aprenentatge tenen una connexió mínima amb l'entorn exterior. Això pot limitar les oportunitats per als infants d'explorar i aprendre del seu entorn natural i comunitari.



Gràfic 2. Gràfic de barres que mostra les puntuacions donades per la practicant sobre els materials dels ambients d'aprenentatge.

Els resultats del qüestionari mostren que els materials dels ambients d'aprenentatge de l'escola faciliten excel·lentment l'expressió d'habilitats motrius, que estan molt ben dissenyats per fomentar el joc simbòlic, que permeten una excel·lent organització espacial, que permeten fer creacions d'estructures diverses i que permeten el desenvolupament d'habilitats manipulatives de manera innegable.

De la mateixa manera, la gràfica mostra que els materials estan generalment ben adaptats a l'edat i les característiques dels infants, que són apropiats per al seu desenvolupament i necessitats específiques. A més, segons l'observació feta, els

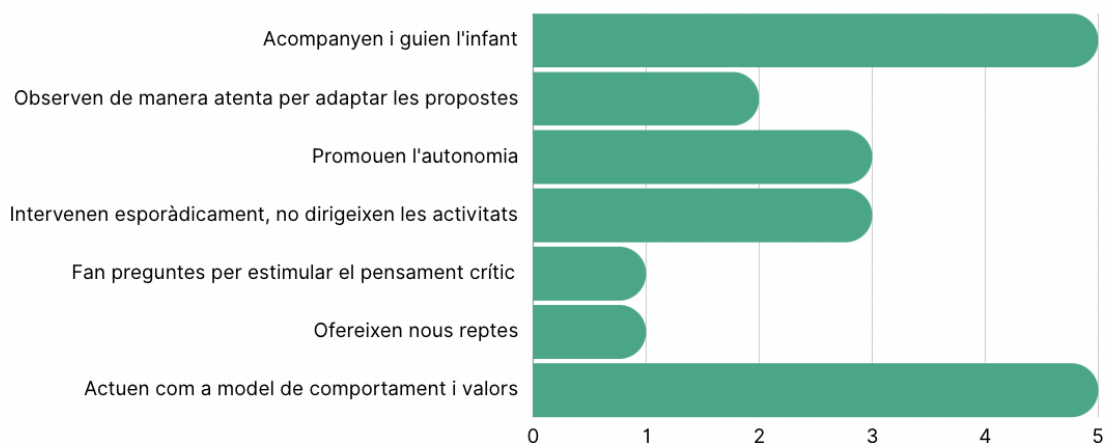
Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila

Erika Fajardo Gálvez

materials també tenen en compte la diversitat, ofereixen opcions i oportunitats per a tots els infants, independentment de les seves capacitats o necessitats específiques.

Tot i que els materials ofereixen algunes oportunitats per a la creativitat, hi ha marge per a millorar i augmentar les possibilitats perquè els infants expressin la seva creativitat de manera més lliure i extensa. A part d'això, tot i que els materials ofereixen certes oportunitats per al desenvolupament sensorial dels infants, encara hi ha espai per a una major diversitat i profunditat en les experiències sensorials proporcionades.

La gràfica deixa veure que els materials ofereixen algunes opcions per a la presa de decisions pels infants, però que encara hi ha marge per fomentar una major autonomia. De la mateixa manera, segons la meva observació, els materials ofereixen un nivell limitat d'autonomia en les accions dels infants, ja que poden requerir una supervisió per a la seva utilització.



Gràfic 3. Gràfic de barres que mostra les puntuacions donades per la practicant sobre el rol de les mestres en els ambients d'aprenentatge.

Segons la gràfica les mestres obtenen la puntuació màxima en acompanyar i guiar els infants i en actuar com a model de comportament i valors. Això indica que tenen una presència activa de suport, ajudant els infants a navegar pel procés

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila
Erika Fajardo Gálvez
d'aprenentatge de manera eficaç. A més, els infants tenen un bon referent per a imitar i aprendre actituds positives i valors desitjables.

Amb una puntuació de tres sobre cinc, podem dir que les mestres promouen l'autonomia dels infants en certa mesura, ja que poden haver-hi activitats on els infants necessitin l'ajuda de la mestra per realitzar-les.

La baixa puntuació indica que l'observació atenta per adaptar les propostes no és una pràctica molt comuna entre les mestres. Això pot suggerir una necessitat de millorar l'atenció i la sensibilitat envers les necessitats individuals dels infants. A més, tot i que les mestres intervenen de manera esporàdica i no dirigeixen les activitats de manera directa generalment, la baixa puntuació suggereix que aquest equilibri entre la intervenció i la llibertat dels infants es podria millorar per fomentar l'aprenentatge autònom.

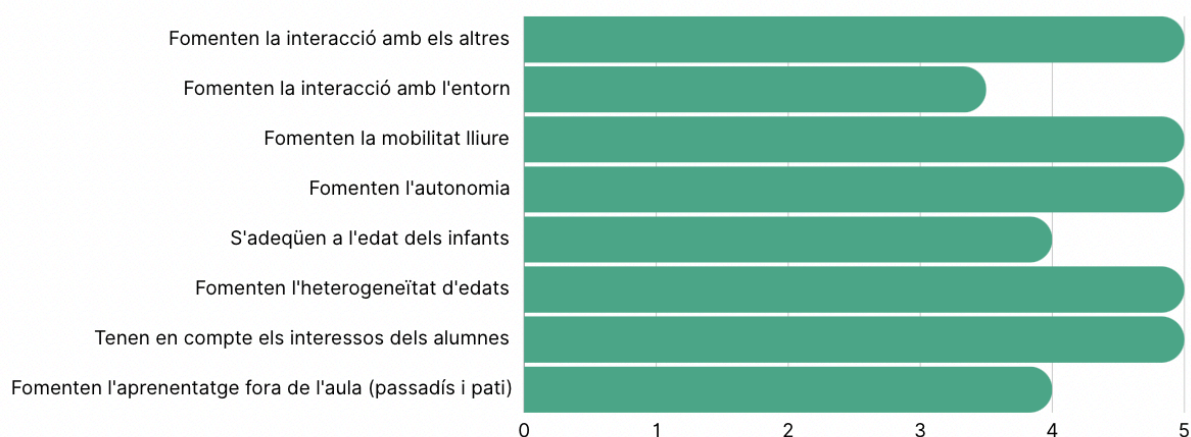
Les puntuacions més baixes indiquen que les mestres no fan suficients preguntes per a estimular el pensament crític dels infants i que l'oferta de nous reptes és insuficient. Això suggereix que es necessita incrementar les preguntes i desafiar els infants més sovint.

4.2. Resultat dels qüestionaris de les mestres i dels infants

Per ajudar a assolir els objectius de la investigació i donar resposta a les preguntes, a l'inici de l'estudi s'ha realitzat un qüestionari amb preguntes tancades que han respost les tres tutores d'educació infantil de manera individual i una altra adaptant el qüestionari a preguntes tancades de resposta sí/no que han respost els alumnes.

4.2.1. Qüestionari respost per les mestres

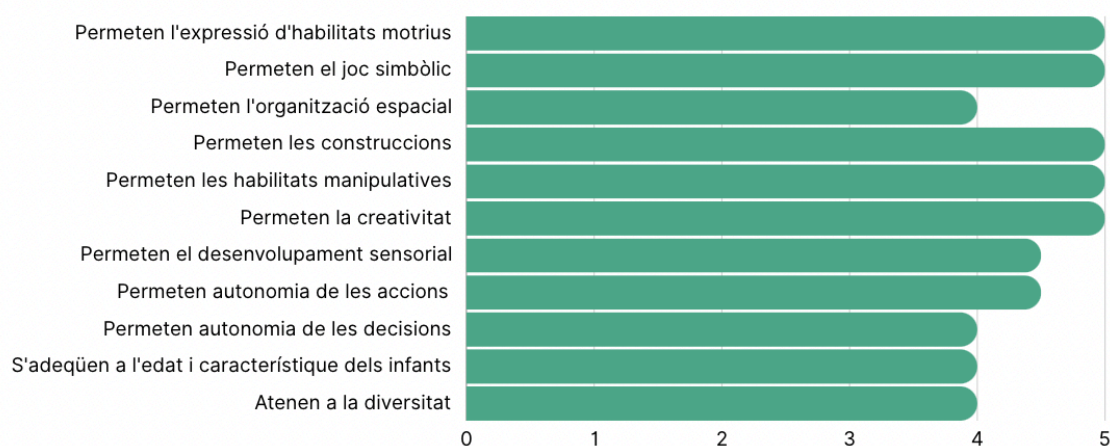
Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila
Erika Fajardo Gálvez



Gràfic 4. Gràfic de barres que mostra la mitjana de puntuacions donades per les mestres sobre aspectes clau de l'aprenentatge dels ambients.

En general, els resultats del qüestionari mostren que els ambients d'aprenentatge de l'escola són altament valorats per les mestres, especialment pel que fa al foment de la interacció social, la mobilitat lliure, l'autonomia, l'heterogeneïtat d'edats i la consideració dels interessos dels infants.

Tot i això, hi ha alguns aspectes que han rebut una valoració més baixa per part de les mestres. Pel que fa a la interacció amb l'entorn, les mestres consideren que les propostes podrien fomentar més aquest aspecte. També creuen que els ambients no estan ajustats al cent per cent a les necessitats i capacitats de l'edat dels infants. A més, la gràfica indica que, segons les mestres, tot i que els ambients són eficaços per a l'aprenentatge no només dins de l'aula, sinó també en espais comuns com el pati i el passadís, és un aspecte que es podria millorar.

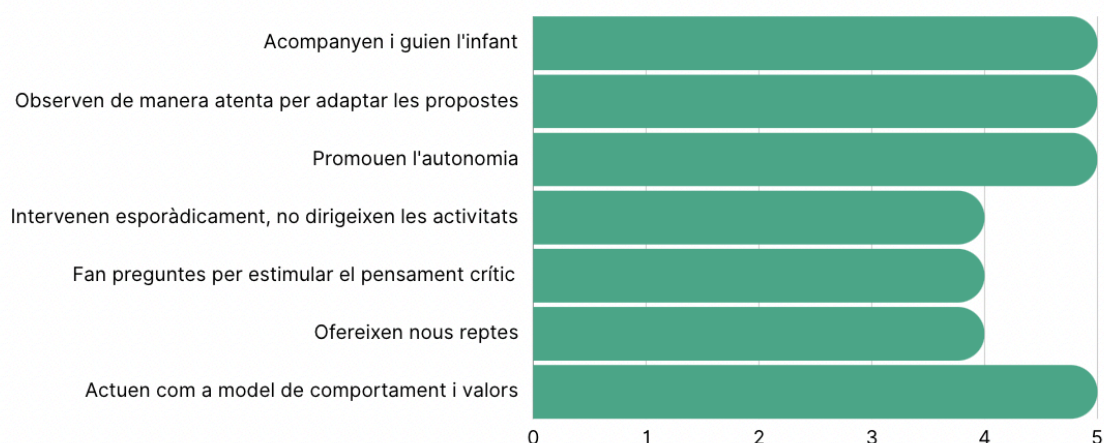


Gràfic 5. Gràfic de barres que mostra la mitjana de puntuacions donades per les mestres sobre els materials dels ambients d'aprenentatge.

El qüestionari mostra que les mestres valoren molt positivament els materials dels ambients d'aprenentatge de l'escola, especialment per la capacitat de fomentar les habilitats motrius, el joc simbòlic, les construccions, les habilitats manipulatives, la creativitat i el desenvolupament sensorial.

D'altra banda, les mestres consideren que els materials són molt adequats per al desenvolupament sensorial i que permeten una gran autonomia en les accions dels infants, tot i que hi ha un petit percentatge de millora.

Les valoracions més baixes de les mestres de l'escola les han obtingut els ítems d'autonomia de les decisions, l'adequació a l'edat i l'atenció a la diversitat. Així doncs, es pot deduir que les mestres consideren que aquestes àrees podrien beneficiar-se de petites millores addicionals.



Gràfic 6. Gràfic de barres que mostra la mitjana de puntuacions donades per les mestres sobre el seu propi rol en els ambients d'aprenentatge.

La percepció que tenen les mestres sobre el seu propi rol respecte als infants durant els ambients d'aprenentatge reflecteixen un paper gairebé excel·lent.

Segons les mestres, són percebudes de manera clara com a guies i suport pels infants durant el procés d'aprenentatge en els ambients. A més, consideren que són atentes amb els gustos i dificultats dels infants i adapten les propostes segons les seves necessitats i interessos. També indiquen que promouen activament l'autonomia dels infants i actuen com un clar model de comportament i valors per a ells.

D'altra banda, consideren que podrien millorar la seva manera d'intervenir, oferint propostes menys dirigides on els infants tinguin un cert grau de llibertat i autonomia. A més, indiquen que podrien estimular més el pensament crític fent més preguntes i oferir nous reptes als infants durant l'estona d'ambients.

4.2.2. Qüestionaris respost pels infants



Gràfic 7. Gràfic de barres que mostra les respostes afirmatives dels infants a les preguntes sobre aspectes clau de l'aprenentatge dels ambients.

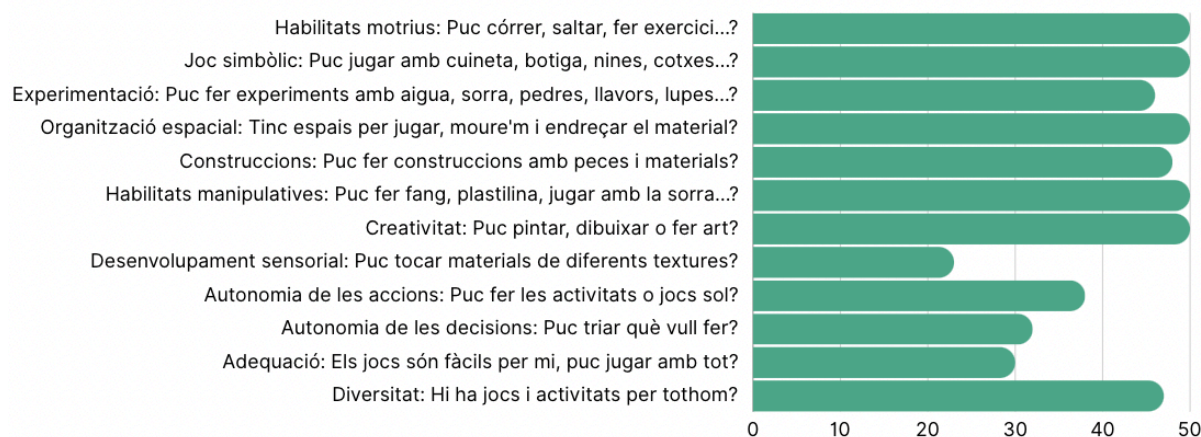
Observant la gràfica amb les respostes dels alumnes sobre qüestions dels ambients d'aprenentatge, podem veure que aquests són efectius en fomentar la interacció social, la mobilitat lliure i l'adequació a l'edat i els interessos dels alumnes, ja que un alt percentatge d'infants han contestat de manera afirmativa.

La gràfica mostra que només una mica més de la meitat dels alumnes afirmen que poden fer i triar les activitats sols. Això indica que, si bé hi ha oportunitats per a l'autonomia, encara hi ha un nombre significatiu d'alumnes que no se senten plenament autònoms en el seu aprenentatge.

D'altra banda, menys de la meitat dels alumnes indiquen que poden jugar amb companys grans i petits. Això suggereix que la interacció entre infants de diferents edats no és tan freqüent o fomentada com podria ser-ho, i hi ha espai per promoure més aquesta heterogeneïtat.

Finalment, només una petita minoria dels alumnes considera que poden aprendre al pati i al passadís. Aquest resultat indica una àrea significativa de millora, ja que les oportunitats d'aprenentatge fora de l'aula no semblen ser prou aprofitades.

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila
Erika Fajardo Gálvez



Gràfic 8. Gràfic de barres que mostra les respostes afirmatives dels infants a les preguntes sobre els materials dels ambients d'aprenentatge.

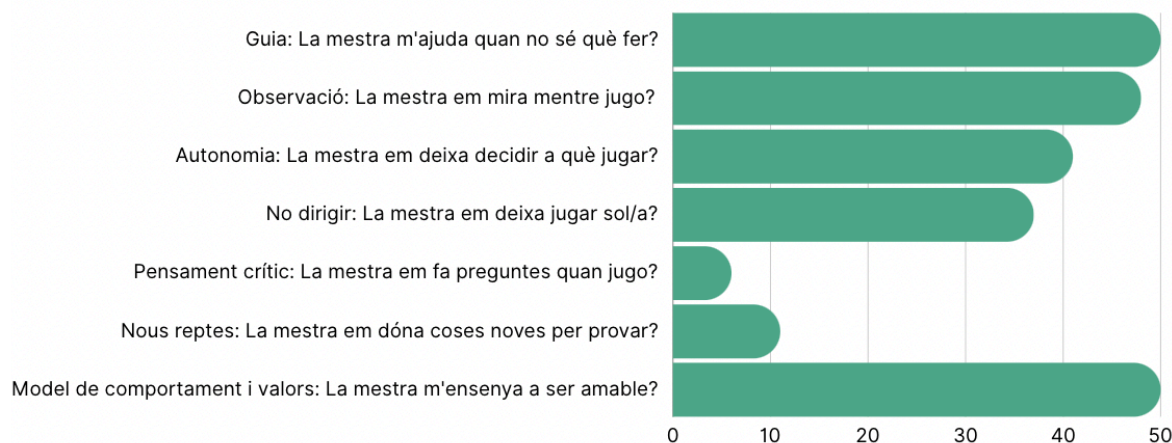
Els resultats del qüestionari mostren que els materials dels ambients d'aprenentatge a l'escola La Bòbila són efectius en fomentar les habilitats motrius, el joc simbòlic, l'experimentació, l'organització espacial, les construccions, les habilitats manipulatives i la creativitat, ja que un alt percentatge d'infants han contestat de manera afirmativa. A més, també són diversos i inclusius.

La major part dels alumnes confirmen poder fer les activitats o jocs sols, tot i que l'altre percentatge d'alumnes que no han contestat afirmativament donen a entendre que es podria alguns dels materials permeten un grau d'autonomia ajustat. Més de la meitat dels alumnes asseguren triar què volen fer. Això indica que els materials permeten una certa autonomia en la presa de decisions, però encara hi ha marge per fomentar més independència.

Només la meitat dels alumnes consideren que els jocs són fàcils per a ells i que poden jugar amb tot. La majoria d'alumnes que han contestat de manera negativa són infants d'infantil 3. Això suggereix que els materials no són sempre adequats a les necessitats i capacitats de tots els infants.

Menys de la meitat dels alumnes asseguren poder jugar amb materials sensorials, la majoria no afirmen tocar materials de gaires textures diferents. Això indica una àrea

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila
Erika Fajardo Gálvez
de millora significativa per proporcionar més oportunitats de desenvolupament sensorial.



Gràfic 9. Gràfic de barres que mostra les respostes afirmatives dels infants a les preguntes sobre els materials dels ambients d'aprenentatge.

Els resultats del qüestionari fet als infants sobre el rol de les mestres indiquen que aquestes destaquen molt positivament en proporcionar suport i orientació als alumnes, estant atentes i sent un molt bon model per a ells de comportament i ensenyant valors.

Els infants també afirmen que les mestres els deixen decidir a què jugar, promovent l'autonomia i permetent als infants prendre decisions sobre les seves accions. Tot i això, el fet que hi hagi un cert nombre d'alumnes que han respost negativament indica que encara hi ha marge per fomentar més l'autonomia en els ambients.

D'altra banda, tot i que molts alumnes indiquen que les mestres els deixa jugar sols i els donen espai per explorar i jugar de manera independent, encara es podria millorar aquest aspecte, ja que hi ha un cert percentatge d'alumnes que no han respost afirmativament.

Finalment, cal dir que el rol de les mestres de promoure el pensament crític i oferir nous reptes durant l'estona d'ambients presenta mancances considerables. Segons la percepció dels infants, poques vegades les mestres fan preguntes i estimulen la reflexió i el raonament dels infants. A més, pocs alumnes afirmen que les mestres

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila
Erika Fajardo Gálvez
els donen coses noves per provar ni els ofereixen nous reptes o activitats per
fomentar el desenvolupament cognitiu.

5. DISCUSSIÓ, CONCLUSIONS I PROPOSTES DE MILLORA

Discussió i conclusions

Després de les dades obtingudes a través de l'observació directa, de les taules de registre i de les enquestes fetes, s'han extret unes conclusions que pretenen donar resposta a la pregunta feta inicialment: "En quins aspectes dels ambients d'aprenentatge podria millorar l'escola La Bòbila perquè els infants assoleixin un aprenentatge significatiu?".

La pregunta inicial sorgeix després d'observar que els ambients presentaven algunes mancances. A partir d'aquí van sorgir tres hipòtesis les quals després d'haver fet una observació acurada, de fer les enquestes i de recollir tots els resultats, puc concloure si són certes o no.

Pel que fa a la primera hipòtesi, cal destacar l'alta valoració dels materials tant per part meua, com de les mestres i dels infants en aspectes com el foment d'habilitats motrius, del joc simbòlic, de l'experimentació, de les construccions i de les habilitats manipulatives. No obstant això, els resultats dels tres punts de vista diferents confirmen la meua hipòtesi que els materials no són al cent per cent adequats a l'edat i les necessitats dels infants i que no permeten la total autonomia dels infants en les seves accions. A més, els infants han fet aportacions textuals durant el qüestionari (*vegeu annex 3*) que ens permeten identificar amb més detall que els ambients amb materials menys assequibles són la Mediateca i el Taller.

La segona hipòtesi que em vaig plantejar també s'acompleix. Primerament, els fonaments teòrics confirmen que les propostes dels ambients d'aprenentatge de lliure circulació no han de ser dirigides. Llavors, tant les mestres com jo coincidim en el fet que el rol de les mestres durant els ambients no és del tot encertada, ja que

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila
Erika Fajardo Gálvez
aquestes haurien d'intervenir de manera més esporàdica, deixar més llibertat en les accions dels alumnes i intentar no dirigir directament les propostes.

A través de la meva observació d'aquests mesos puc dir que l'ambient de Taller moltes vegades ofereix propostes que els infants no poden dur a terme de manera lliure i al seu ritme. D'altra banda, en l'ambient de la Mediateca també he observat algunes propostes més enfocades a les característiques i el nivell dels alumnes d'I5, sent poc assequibles per a infants més petits com els d'I3, fent que només un percentatge molt petit passi decideixi anar a aquest ambient.

De la mateixa manera, una part dels infants no responen de manera afirmativa a les preguntes sobre si la mestra els deixa decidir a què jugar i si els deixa jugar sols. Així doncs, les propostes que ofereixen no acaben de promoure del tot l'autonomia dels infants, aspecte clau en els principals beneficis que ens aporten els ambients d'aprenentatge de lliure circulació.

Cal dir que els resultats obtinguts m'han permès una visió clara que confirma la tercera hipòtesi. Tot i que hi ha molts altres aspectes positius a destacar del funcionament dels ambients a l'escola, la interacció entre alumnes és el que més destaca. Tant la meva opinió com la de les mestres i infants indiquen al cent per cent que els ambients fomenten la relació i interacció entre els alumnes.

No obstant això, tot i que les mestres consideren que aquest foment de la interacció entre alumnes es pot relacionar directament amb el foment de l'heterogeneïtat d'edats, la meva observació m'ha permès veure que no és del tot així. Com es pot comprovar en alguna frase textual dels infants durant el qüestionari que els vaig fer (*vegeu annex 3*), se solen relacionar més I3 i I4, ja que consideren que els d'I5 no volen jugar amb ells i es queden quasi sempre a l'ambient de la seva aula.

Després de dur a terme aquesta investigació, puc respondre de manera concisa a la pregunta inicial especificant els aspectes a millorar que s'han pogut identificar a través de les tres perspectives.

Primerament, he pogut identificar que hi ha aspectes a millorar en el funcionament dels ambients, com ara que les propostes haurien de fomentar més la interacció amb l'entorn, s'haurien d'adequar més a l'edat dels infants i haurien de vetllar més l'heterogeneïtat entre els alumnes. A més haurien de proporcionar propostes per fomentar l'aprenentatge també fora de les aules.

D'altra banda, s'haurien de proporcionar més materials per fomentar el desenvolupament sensorial. Tot i que el més important a millorar és oferir-los materials que s'adeqüin a totes les edats i necessitats dels infants i que permetin una total autonomia en les accions a realitzar en les propostes que es troben als ambients.

Pel que fa a la millora d'estratègies pedagògiques, el més important a tenir en compte per enriquir l'aprenentatge dels infants i ajudar al fet que els alumnes es desenvolupin de manera integral és que les mestres estimulin el seu pensament crític a través de preguntes i que els ofereixin més reptes durant l'estona dels ambients, ja que ocupen gran part de temps durant la seva etapa a infantil.

Tot i això, m'agradaria comentar que si posem els punts forts i els punts febles dels ambients de La Bòbila en una balança, pesen molt més els forts. Així doncs, tot i que l'escola podria millorar alguns aspectes per enriquir encara més el desenvolupament de l'aprenentatge dels infants, ha aconseguit que els alumnes gaudeixin molt les tardes d'ambients per molts dels aspectes positius que hi trobem: la promoció de la interacció entre alumnes; la llibertat de mobilitat i presa de decisions; els materials que fomenten el joc, la creativitat i les habilitats motrius i manipulatives; la possibilitat d'experimentar; el positiu rol de les mestres com a model de comportament i valors; l'actuació de les mestres com a acompanyants i guies en l'aprenentatge dels infants, etc.

Propostes de millora

Després d'haver realitzat l'estudi i havent analitzat els resultats, han sorgit algunes propostes que haguessin ajudat a millorar la qualitat de la meva investigació. En

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila
Erika Fajardo Gálvez
primer lloc, hagués set oportú ampliar la revisió teòrica per incloure estudis més recents i investigacions sobre altres variables rellevants, com ara l'impacte dels ambients d'aprenentatge en el benestar emocional dels alumnes o la seva relació amb els resultats acadèmics. Aquesta ampliació podria haver enriquit el marc teòric del treball i proporcionar una base més sòlida per a les conclusions.

D'altra banda, si pogués tornar enrere i fer els qüestionaris, crearia una rúbrica per mi i les mestres amb indicadors per poder puntuar de manera més objectiva, ja que quan vaig donar-les el qüestionari, el que creien que feien bé posaven un cinc i els aspectes dels ambients que creien que no eren tan positius posaven un quatre. Llavors, potser si haguessin tingut una rúbrica amb indicadors que les obligués a posar una nota o una altra, potser haurien sortit resultats més personals i m'hagués proporcionat una comprensió més profunda de les percepcions de les mestres i les seves opinions per a la millora dels ambients d'aprenentatge i per enriquir les conclusions.

Finalment, quelcom que m'hagués agradat fer si hagués tingut més temps i que hagués enriquit molt la investigació, seria implementar totes aquestes propostes de millora i observar els canvis durant un cert període de temps per veure si realment les meves recomanacions basades en els resultats ajuden a optimitzar els ambients d'aprenentatge.

6. BIBLIOGRAFIA

Abad, J. (2011). La escuela como ámbito estético según la pedagogía reggiana. Artículo de las III Jornadas Pedagógicas. Ayuntamiento de Vitoria Gasteiz. Recuperat de:

<http://www.vitoriagasteiz.org/wb021/http/contenidosEstaticos/adjuntos/es/33/07/43307.pdf>

Aragonès Llenas, C. (2018). *Organització de l'aprenentatge a través dels ambients de lliure circulació*. Treball de Fi de Grau. Universitat Ramon Llull. Recuperat de: <https://recercat.cat/bitstream/handle/2072/374656/TFG%20Carla%20Aragon%C3%A9s%20Llenas.%20Ambients%20d'aprenentatge..pdf?sequence=1>

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila
Erika Fajardo Gálvez
CEIP S'Hort Des Fassers (2017). *Els ambients d'aprenentatge*. Projecte educatiu desenvolupat per l'equip de mestres del cicle d'infantil. Recuperat a: <http://www.fassers.org/wpcontent/uploads/2017/06/projecteambientsfassers.pdf>

Decroly, O. (1904). *La fonction de globalisation et l'enseignement*. La Lectura Librería.

Duarte, J. (2003). *Ambientes de Aprendizaje: una aproximación conceptual*. Estudios pedagógicos, nº 29, p. 97- 113. Recuperat dia 19 de març de 2015 des de: <http://www.redalyc.org/articulo.oa?id=173514130007>

Escola Congrés Indiand (s.d.) Els ambients lliures. Barcelona. Recuperat a: <http://escolacongresindians.com/elsambientslliures/>

Escola La Bòbila. (s.f.). Ambients a educació infantil. Àgora. Recuperat de <https://agora.xtec.cat/escolalabobila/projecte-educatiu/tardes-de-joc/>

Escola La Sagrera. (s.f.). Ambients d'aprenentatge. Àgora. Recuperat de <https://agora.xtec.cat/esc-lasagrera/ambients-daprenentatge/>

Español, M. (2015). *Mirant més enllà*. Perspectiva Escolar, núm.383. Publicació de Rosa Sensat. pp. 2831.

FEDAC Sant Narcís. (s.d.). Ambients a educació infantil. Recuperat de <https://santnarcis.fedac.cat/ambients-a-educacio-infantil/>

Ferro, H. (2014). *Espais escolars per a un aprenentatge més autònom i competencial*. Perspectiva escolar, núm.378. Publicació de Rosa Sensat, pàg 1519.

Generalitat de Catalunya. (2022) DECRET 175/2022. <https://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/infantil/curriculum-21-2023/>

González, J. (2022, octubre 7). [Mestres UdG. TFG. M3] *Recerca qualitativa*. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=OLJuxHBUxQc&t=2968s>

Els ambients d'aprenentatge com a mètode d'ensenyament a l'escola La Bòbila

Erika Fajardo Gálvez

HOYUELOS, A. (2014). Loris Malaguzzi 2014. Guix Infantil, núm 74. pp. 2932.

Malaguzzi, L. (1996). *The Hundred Languages of Children: The Reggio Emilia Approach to Early Childhood Education*. Ablex Publishing Corporation.

Montessori, M. (1967). *The Absorbent Mind*. Holt, Rinehart and Winston.

Núñez, G. (2014). *Però el cent existeix... els ambients d'aprenentatge a l'escola infantil*. Infància: educar de 0 a 6 anys. pàg.3233.

Piaget, J. (1952). *The Origins of Intelligence in Children*. International Universities Press.

Puigventós, C. i Torregrosa, G. (2022). Els ambients d'aprenentatge en l'educació infantil. El Blog de l'Educació. Recuperat de <https://diarieducacio.cat/educaciolocal/2022/02/25/els-ambients-daprenentatge-en-le-ducacio-infantil/>

Revista Infància (2019). Els ambients d'aprenentatge: l'organització del temps, dels espais i els materials. Infància, (224). Recuperat de <https://www.rosasensat.org/revista/infancia-224/els-ambients-daprenentatge-lorganitzacio-del-temps-dels-espais-i-els-materials/>

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Harvard University Press.

WILD, R. (1996). *Educar para ser* (6a ed.). Barcelona.

WILD, R. (2003). *Calidad de vida: Educación y respeto para el crecimiento interior de niños y adolescentes*. Barcelona.

WILD, R. (2007). *Aprender a vivir con niños: Ser para educar*. Barcelona.

7. ANNEXOS

ANNEX 1. Qüestionari respost per mi com a practicant

ERICA

ELS AMBIENTS D'APRENTATGE DE LLIURE CIRCULACIÓ A L'ESCOLA LA BÒBILA

Marca de 0 a 5 la teva opinió sobre el funcionament dels ambients d'aprenentatge dins l'escola, tenint en compte que 0 és que no estàs gens d'acord i 5 que estàs totalment d'acord.

ASPECTES CLAU

	Fomenten la interacció amb els altres	0	1	2	3	4	5
①	Fomenten la interacció amb l'entorn	0	1	2	3	4	5
	Fomenten la mobilitat lliure	0	1	2	3	4	5
②	Fomenten l'autonomia	0	1	2	3	4	5
	S'adeqüen a l'edat dels infants	0	1	2	3	4	5
③	Fomenten l'heterogeneïtat d'edats	0	1	2	3	4	5
	Tenen en compte els interessos dels infants	0	1	2	3	4	5
④	Fomenten l'aprenentatge dins l'ambient, al pati i al passadís	0	1	2	3	4	5

① Només hi ha un ambient que ofereix propostes relacionades amb l'entorn.
 ② Molts ambients tenen propostes on els alumnes necessiten ajuda.
MATERIALS
 ③ Els alumnes d'15 no es barregen. ④ Al passadís i al pati no ofereixen propostes.

	Permeten l'expressió d'habilitats motrius	0	1	2	3	4	5
	Permeten el joc simbòlic	0	1	2	3	4	5
	Permeten l'organització espacial	0	1	2	3	4	5
	Permeten les construccions	0	1	2	3	4	5
	Permeten les habilitats manipulatives	0	1	2	3	4	5
①	Permeten la creativitat	0	1	2	3	4	5
②	Permeten el desenvolupament sensorial	0	1	2	3	4	5
③	Permeten autonomia de les accions	0	1	2	3	4	5

① El fet que hi hagi propostes guiades limiten la creativitat.
 ② No he observat propostes amb materials sensorials.
 ③ Hi ha materials poc assequibles pels infants d'13.

ERKA

④ Permeten autonomia de les decisions	0	1	2	3	4	5
S'adeqüen a l'edat i característiques dels infants	0	1	2	3	4	5
Atenen a la diversitat	0	1	2	3	4	5

④ Hi ha propostes guiades en algun ambient.

ROL DE LES MESTRES

Acompanyen i guien l'infant	0	1	2	3	4	5
① Observen de manera atenta per adaptar les propostes	0	1	2	3	4	5
② Promouen l'autonomia	0	1	2	3	4	5
③ Intervenien esporàdicament, no dirigeixen les activitats	0	1	2	3	4	5
④ Fan preguntes per estimular el pensament crític	0	1	2	3	4	5
Ofereixen nous reptes	0	1	2	3	4	5
Actuen com a model de comportament i valors	0	1	2	3	4	5

① En tres classes no he vist que canviïn gaire les propostes.

② Ofereixen ajuda més ràpid del que haurien, ja que els alumnes de vegades se demanen sense prova de fer-ho sols i ells la consenteixen.

③ Dirigeixen algunes activitats.

④ En 3 classes no he vist que les mestres facin gaires preguntes ni els ofereixin gaires reptes nous.

ANNEX 2. Qüestionaris respostos per les mestres

MARGARITA

ELS AMBIENTS D'APRENTATGE DE LLIURE CIRCULACIÓ A L'ESCOLA LA BÒBILA

Marca de 0 a 5 la teva opinió sobre el funcionament dels ambients d'aprenentatge dins l'escola, tenint en compte que 0 és que no estàs gens d'acord i 5 que estàs totalment d'acord.

ASPECTES CLAU

Fomenten la interacció amb els altres	0	1	2	3	4	5
Fomenten la interacció amb l'entorn	0	1	2	3	4	5
Fomenten la mobilitat lliure	0	1	2	3	4	5
Fomenten l'autonomia	0	1	2	3	4	5
S'adeqüen a l'edat dels infants	0	1	2	3	4	5
Fomenten l'heterogeneïtat d'edats	0	1	2	3	4	5
Tenen en compte els interessos dels infants	0	1	2	3	4	5
Fomenten l'aprenentatge dins l'ambient, al pati i al passadís	0	1	2	3	4	5

MATERIALS

Permeten l'expressió d'habilitats motrius	0	1	2	3	4	5
Permeten el joc simbòlic	0	1	2	3	4	5
Permeten l'organització espacial	0	1	2	3	4	5
Permeten les construccions	0	1	2	3	4	5
Permeten les habilitats manipulatives	0	1	2	3	4	5
Permeten la creativitat	0	1	2	3	4	5
Permeten el desenvolupament sensorial	0	1	2	3	4	5
Permeten autonomia de les accions	0	1	2	3	4	5

MARGARITA

Permeten autonomia de les decisions	0	1	2	3	4	5
S'adeqüen a l'edat i característiques dels infants	0	1	2	3	4	5
Atenen a la diversitat	0	1	2	3	4	5

ROL DE LES MESTRES

Acompanyen i guien l'infant	0	1	2	3	4	5
Observen de manera atenta per adaptar les propostes	0	1	2	3	4	5
Promouen l'autonomia	0	1	2	3	4	5
Intervenir esporàdicament, no dirigeixen les activitats	0	1	2	3	4	5
Fan preguntes per estimular el pensament crític	0	1	2	3	4	5
Ofereixen nous reptes	0	1	2	3	4	5
Actuen com a model de comportament i valors	0	1	2	3	4	5

MARTA

ELS AMBIENTS D'APRENENTATGE DE LLIURE CIRCULACIÓ A L'ESCOLA LA BÒBILA

Marca de 0 a 5 la teva opinió sobre el funcionament dels ambients d'aprenentatge dins l'escola, tenint en compte que 0 és que no estàs gens d'acord i 5 que estàs totalment d'acord.

ASPECTES CLAU

Fomenten la interacció amb els altres	0	1	2	3	4	5
Fomenten la interacció amb l'entorn	0	1	2	3	4	5
Fomenten la mobilitat lliure	0	1	2	3	4	5
Fomenten l'autonomia	0	1	2	3	4	5
S'adeqüen a l'edat dels infants	0	1	2	3	4	5
Fomenten l'heterogeneïtat d'edats	0	1	2	3	4	5
Tenen en compte els interessos dels infants	0	1	2	3	4	5
Fomenten l'aprenentatge dins l'ambient, al pati i al passadís	0	1	2	3	4	5

MATERIALS

Permeten l'expressió d'habilitats motrius	0	1	2	3	4	5
Permeten el joc simbòlic	0	1	2	3	4	5
Permeten l'organització espacial	0	1	2	3	4	5
Permeten les construccions	0	1	2	3	4	5
Permeten les habilitats manipulatives	0	1	2	3	4	5
Permeten la creativitat	0	1	2	3	4	5
Permeten el desenvolupament sensorial	0	1	2	3	4	5
Permeten autonomia de les accions	0	1	2	3	4	5

MARTA

Permeten autonomia de les decisions	0	1	2	3	4	5
S'adeqüen a l'edat i característiques dels infants	0	1	2	3	4	5
Atenen a la diversitat	0	1	2	3	4	5

ROL DE LES MESTRES

Acompanyen i guien l'infant	0	1	2	3	4	5
Observen de manera atenta per adaptar les propostes	0	1	2	3	4	5
Promouen l'autonomia	0	1	2	3	4	5
Intervenir esporàdicament, no dirigeixen les activitats	0	1	2	3	4	5
Fan preguntes per estimular el pensament crític	0	1	2	3	4	5
Ofereixen nous reptes	0	1	2	3	4	5
Actuen com a model de comportament i valors	0	1	2	3	4	5

ANNA.S

ELS AMBIENTS D'APRENENTATGE DE LLIURE CIRCULACIÓ A L'ESCOLA LA BÒBILA

Marca de 0 a 5 la teva opinió sobre el funcionament dels ambients d'aprenentatge dins l'escola, tenint en compte que 0 és que no estàs gens d'acord i 5 que estàs totalment d'acord.

ASPECTES CLAU

Fomenten la interacció amb els altres	0	1	2	3	4	5
Fomenten la interacció amb l'entorn	0	1	2	3	4	5
Fomenten la mobilitat lliure	0	1	2	3	4	5
Fomenten l'autonomia	0	1	2	3	4	5
S'adeqüen a l'edat dels infants	0	1	2	3	4	5
Fomenten l'heterogeneïtat d'edats	0	1	2	3	4	5
Tenen en compte els interessos dels infants	0	1	2	3	4	5
Fomenten l'aprenentatge dins l'ambient, al pati i al passadís	0	1	2	3	4	5

MATERIALS

Permeten l'expressió d'habilitats motrius	0	1	2	3	4	5
Permeten el joc simbòlic	0	1	2	3	4	5
Permeten l'organització espacial	0	1	2	3	4	5
Permeten les construccions	0	1	2	3	4	5
Permeten les habilitats manipulatives	0	1	2	3	4	5
Permeten la creativitat	0	1	2	3	4	5
Permeten el desenvolupament sensorial	0	1	2	3	4	5
Permeten autonomia de les accions	0	1	2	3	4	5

ANNA.S

Permeten autonomia de les decisions	0	1	2	3	4	5
S'adeqüen a l'edat i característiques dels infants	0	1	2	3	4	5
Atenen a la diversitat	0	1	2	3	4	5

ROL DE LES MESTRES

Acompanyen i guien l'infant	0	1	2	3	4	5
Observen de manera atenta per adaptar les propostes	0	1	2	3	4	5
Promouen l'autonomia	0	1	2	3	4	5
Intervenien esporàdicament, no dirigeixen les activitats	0	1	2	3	4	5
Fan preguntes per estimular el pensament crític	0	1	2	3	4	5
Ofereixen nous reptes	0	1	2	3	4	5
Actuen com a model de comportament i valors	0	1	2	3	4	5

ANNA . H

ELS AMBIENTS D'APRENTATGE DE LLIURE CIRCULACIÓ A L'ESCOLA LA BÒBILA

Marca de 0 a 5 la teva opinió sobre el funcionament dels ambients d'aprenentatge dins l'escola, tenint en compte que 0 és que no estàs gens d'acord i 5 que estàs totalment d'acord.

ASPECTES CLAU

Fomenten la interacció amb els altres	0	1	2	3	4	5
Fomenten la interacció amb l'entorn	0	1	2	3	4	5
Fomenten la mobilitat lliure	0	1	2	3	4	5
Fomenten l'autonomia	0	1	2	3	4	5
S'adeqüen a l'edat dels infants	0	1	2	3	4	5
Fomenten l'heterogeneïtat d'edats	0	1	2	3	4	5
Tenen en compte els interessos dels infants	0	1	2	3	4	5
Fomenten l'aprenentatge dins l'ambient, al pati i al passadís	0	1	2	3	4	5

MATERIALS

Permeten l'expressió d'habilitats motrius	0	1	2	3	4	5
Permeten el joc simbòlic	0	1	2	3	4	5
Permeten l'organització espacial	0	1	2	3	4	5
Permeten les construccions	0	1	2	3	4	5
Permeten les habilitats manipulatives	0	1	2	3	4	5
Permeten la creativitat	0	1	2	3	4	5
Permeten el desenvolupament sensorial	0	1	2	3	4	5
Permeten autonomia de les accions	0	1	2	3	4	5

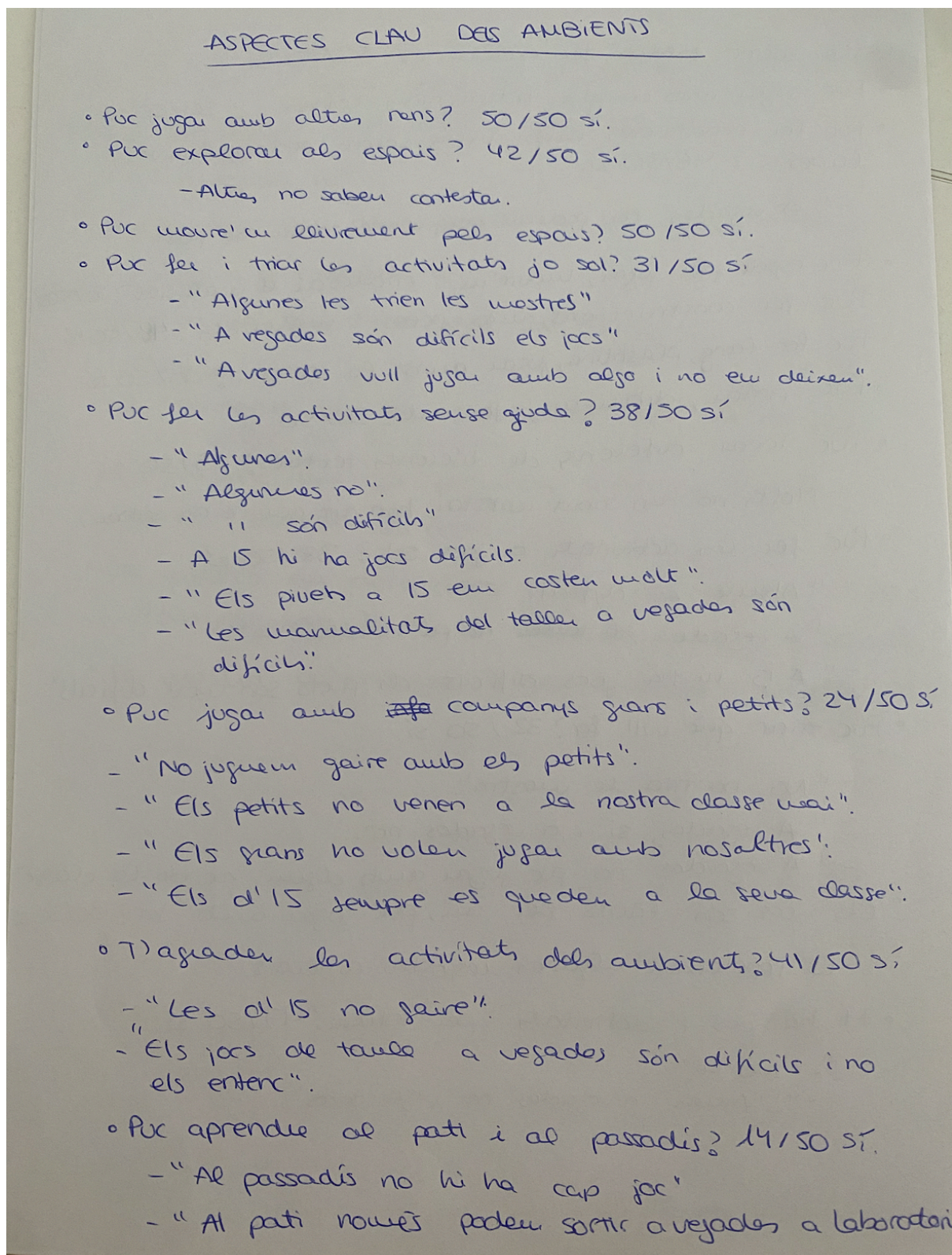
ANNA H

Permeten autonomia de les decisions	0	1	2	3	4	5
S'adeqüen a l'edat i característiques dels infants	0	1	2	3	4	5
Atenen a la diversitat	0	1	2	3	4	5

ROL DE LES MESTRES

Acompanyen i guien l'infant	0	1	2	3	4	5
Observen de manera atenta per adaptar les propostes	0	1	2	3	4	5
Promouen l'autonomia	0	1	2	3	4	5
Intervenien esporàdicament, no dirigeixen les activitats	0	1	2	3	4	5
Fan preguntes per estimular el pensament crític	0	1	2	3	4	5
Ofereixen nous reptes	0	1	2	3	4	5
Actuen com a model de comportament i valors	0	1	2	3	4	5

ANNEX 3. Apunts de les respostes del qüestionari dels alumnes



MATERIAUS

- Puc córrer, saltar, fer exercici...? 50/50 sí.
- Puc jugar amb cuireta, botiga, nines, cotxes...? 50/50 sí.
- Puc fer experiments amb aigua, sorra, pedres, llavors, lupes...? 46/50 sí.
 - "A vegades no podem perquè no sortim al pati".
- Tinc espai per jugar, moure'm i endreçar el material? 50/50 sí.
- Puc fer construccions amb peces i materials? 48/50 sí.
- Puc fer fang, plastilina, jugar amb la sorra...? 50/50 sí.
- Puc pintar, dibuixar, fer art? 50/50 sí.
- Puc tocar diferents de diferents textures? 23/50 sí.
 - Molts no han sabut contestar, han dit que no ho saben.
- Puc fer les activitats o jocs sol? 38/50 sí.
 - "Algun és difícil"
 - "A vegades al taller no puc retallar bé"
 - "A 15 hi ha jocs difícils, els piquets són molt difícils".
- Puc triar què vull fer? 32/50 sí.
 - "No, no tria la mestra".
 - "A vegades sí i a vegades no".
 - "A vegades no puc jugar amb alguna joc de la classe".
- Els jocs són fàcils per mi, puc jugar amb tot? 30/50 sí.
 - Es repeteixen algunes respostes anteriors.
- Hi ha jocs i activitats per tothom? 47/50 sí.
 - "No sé"
 - "L'Anna a vegades no juga a res".

ROL DE LES MESTRES

- La mestra et ajuda quan no sè que fer? 50/50 sí.
- La mestra em mira mentre jugo? 48/50 sí.
 - "A vegades no".
- La mestra em deixa decidir a què jugar? 41/50 sí.
 - "Alguna sí i alguna no".
- La mestra em deixa jugar sol? 37/50 sí.
 - "Alguna no"
 - "A vegades com em porto malament he de jugar al costat de la mestra".
- La mestra em fa preguntes quan jugo? 6/50 sí.
 - "No", contesten la resta.
- La mestra em dona coses noves per provar? 11/50 sí.
 - "No, sempre hi ha els mateixos jocs i materials".
- La mestra et ensenya a ser amable? 50/50 sí.